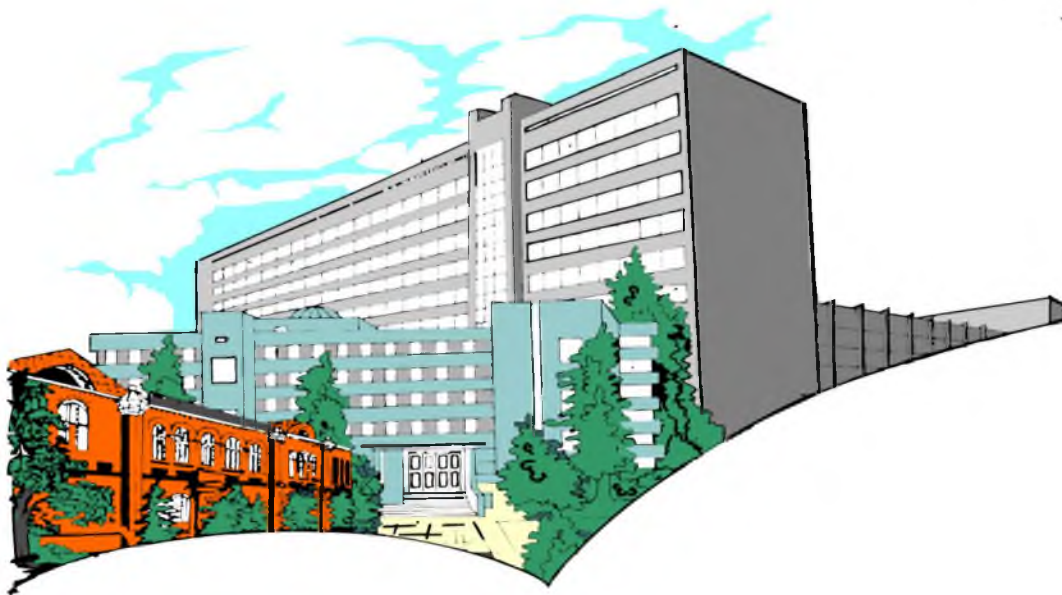

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Загальноуніверситетська кафедра мовної освіти

100 *Років*
ХЕРСОНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
УНІВЕРСИТЕТУ

МАТЕРІАЛИ
VI регіонального круглого столу
з міжнародною участю
«Україна – Азербайджан:
перетин культур Заходу й Сходу»

21 вересня 2017 року

Херсон

***Костюшко Вікторія
Іванівна,***
*асистент
загальноуніверситетської
кафедри мовної освіти
Херсонського державного
університету*

КУЛЬТУРНО-ГУМАНІТАРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА АЗЕРБАЙДЖАНОМ

Співробітництво між Україною та Азербайджанською Республікою (АР) у культурно-гуманітарній сфері здійснюється в рамках імплементації двосторонньої договірно-правової бази і характеризується інтенсивним культурним та науковим обміном між двома країнами шляхом участі їх представників у фестивалях, спільних творчих проектах, наукових конференціях, спортивних змаганнях та інших заходах в Україні та АР.

Протягом останніх років у сфері освіти спостерігаємо стійкий високий інтерес молоді Азербайджану до здобуття вищої освіти в Україні – загальна кількість студентів з Азербайджану в українських ВНЗ у 2015/2016 навчальному році досягла близько 10,4 тис. осіб. У період 26-28 лютого 2017 року в Азербайджані з робочим візитом перебувала делегація Міністерства освіти і науки України на чолі з Першим заступником Міністра В. Ковтунцем. Слід зазначити, що з 2000-го року між Україною і Азербайджаном діє міжурядова угода «Про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і наукові ступені», що сприяє співробітництву в сфері освіти країнами. З огляду на це

українська сторона робить все можливе, щоб азербайджанські студенти, а також представники бізнесу та азербайджанської діаспори були максимально захищені і не зазнавали дискомфорту під час навчання і перебування в Україні.

Під час згаданого вище візиту делегація МОН України, а також Посол України в АР О. Міщенко відвідали Бакинський слов'янський університет, де відбулася зустріч з ректором, професором Н. Алієвою і професорсько-викладацьким складом університету. Члени української делегації відвідали чинний при університеті український культурно-освітній центр під керівництвом Л. Керімової, а також провели зустріч зі студентами-україністами. Основними темами обговорення стали стан та перспективи співпраці українських і азербайджанських ВНЗ. Позитивно була оцінена діяльність українського культурно-освітнього центру з вивчення української мови, історії та культури України, а також чинних азербайджанських центрів при українських ВНЗ, зокрема в Київському Національному університеті ім. Т. Г. Шевченка, Київському Національному лінгвістичному університеті, а також в Полтавському університеті економіки і торгівлі. Сторони також обговорили можливість запровадження нових форм співпраці, зокрема щодо довгострокових програм з викладання на семестровий період українськими та азербайджанськими спеціалістами в Україні і Азербайджані відповідно. Слід зазначити, що у веб-сторінку Посольства України внесено технічні зміни і, відповідно, створено окремий розділ щодо умов навчання іноземців в українських навчальних закладах. Крім того, з кінця 2016 року при Українському конгресі Азербайджану функціонує освітньо-культурний центр «Просвіта», створений за підтримки Посольства України в АР.

Знаковою подією можна вважати також і створення в серпні 2012 року при Азербайджанському державному економічному університеті «Асоціації випускників Київського національного університету

ім. Т. Г. Шевченка», до складу якої увійшли колишні студенти цього українського ВНЗ, які на сьогодні є представниками політичної, наукової та культурної еліти АР. 8 вересня 2011 року, відповідно до угоди про співробітництво Полтавським університетом економіки та торгівлі було відкрито Центр азербайджанської мови і культури. 29 березня 2013 року аналогічний Центр було відкрито у Київському національному лінгвістичному університеті.

В обох країнах приділяється велика увага виданню книг відомих українських і азербайджанських письменників та поетів з відповідними перекладами. Так, у 2008 році вперше видано «Українсько-азербайджанський навчальний словник», «Азербайджансько-український і українсько-азербайджанський розмовник», «Збірник українських пісень». Бакинським слов'янським університетом також був здійснений азербайджанськомовний переклад брошури «Голодомор 1932-1933рр. в Україні – геноцид українського народу», видано «Вибрані твори» Т. Г. Шевченка. Азербайджанською і російською мовами вийшов у світ збірник віршів українського поета В. Стуса. У квітні 2009 року університет також видав азербайджанською мовою навчальний посібник «Сучасна історія України (кінець ХХ- початок ХХІ ст.)».

30 травня 2017 р. в Баку Українським конгресом Азербайджану на чолі з головою правління Ю. Осадченком проведено презентацію книги депутата Міллі Меджлісу АР Е. Ахундової «Ільхам Алієв. Портрет президента на тлі змін» в перекладі українською мовою.

Позитивні зміни знаходимо і у сфері спорту. Так, 2012 року було завершено реалізацію першого етапу спільного українсько-азербайджанського проекту підготовки перших в Азербайджані карт зі спортивного орієнтування. Підготовка згаданих карт українським фахівцем – майстром спорту міжнародного класу М. Пугачем стала результатом домовленостей, досягнутих між Міністерством молоді та спорту АР і Посольством України в Азербайджані. Усього було

підготовлено 14 карт, що відповідають усім міжнародним стандартам у цьому виді спорту. Результатом роботи слід вважати те, що у жовтні 2012 року Федерацію спортивного орієнтування АР було прийнято в Міжнародну Федерацію, а з травня 2013 року на території АР відбуваються на постійній основі міжнародні змагання «Кубок ім. Г.Алієва» зі спортивного орієнтування.

5 травня 2017 року в м. Баку відбулося підписання Меморандуму про взаєморозуміння в галузі спорту між Національним олімпійським комітетом України та Національним олімпійським комітетом АР. Зазначений документ підписано президентом Національного олімпійського комітету України С. Бубкою і віце-президентом Національного олімпійського комітету Азербайджану Ч. Гусейнзаде.

У сфері туризму Посольство України на постійній основі організовує презентації, виставки туристичного, санаторно-курортного потенціалу на території обох країн. У цьому контексті підписаний Меморандум про співпрацю між містом Трускавець та Асоціацією туризму Азербайджану. Як результат, 2016 року найбільшу кількість відпочиваючих в Трускавці склали саме азербайджанці. Варто зазначити, що провідні готелі, санаторії та туроператори західних регіонів України щорічно беруть участь у Міжнародних туристичних виставках в Баку.

2015 року було відкрито авіарейс Баку – Івано-Франківськ. З метою популяризації можливостей відпочинку і оздоровлення, а також освіти в Україні, за активної участі Посольства України та «Міжнародних авіаліній України», періодично організовуються прес-тури в Україну для азербайджанських журналістів. 2016 року чергова група азербайджанських тележурналістів відвідала м. Трускавець і Львів, після чого ЗМІ АР підготували низку статей і телерепортажів про привабливість та безпеку відпочинку в Україні.

За результатами плідної роботи ПУ в АР, з початку 2016 року на всій території Азербайджану розпочато ретрансляцію українського державного телевізійного каналу «UA/TV» (в Україні відповідно ретранслюється «AzTv»).

Нині ретрансляція українського телеканалу здійснюється в базових пакетах основних мереж кабельних операторів Азербайджану, які охоплюють разом близько 90% абонентів кабельної мережі Азербайджану, таких як «KATV1», «Aile TV», «Connect». Зазначене є важливою подією, оскільки в умовах триваючої агресії Росії проти України трансляція українського телебачення в Азербайджані дає можливість отримувати новини безпосередньо з України щодо ситуації в Україні, так і щодо зусиль міжнародної спільноти, скерованих на примушення Росії виконувати норми міжнародного права.

З метою увіковічення та популяризації української культури, в АР встановлені відповідні скульптури на честь видатних діячів та подій України, зокрема, барельєф Т. Г. Шевченка в м. Закатала (офіційно відкритий у червні 1979 року), погруддя Л. Українки, що встановлено 2004 року в Карадазькому районі міста Баку, пам'ятник Т. Г. Шевченку, що був відкритий в одному із центральних районів столиці Азербайджану Президентом України та АР 30 червня 2008 року, а також меморіальна дошка на фасаді будинку в центральній частині азербайджанської столиці, де у 1919-1920рр. була розташована Особлива дипломатична місія Української Народної Республіки, відкриття якої відбулося в рамках офіційного візиту Президента України до АР (квітень 2009 року).

Разом з цим, у м. Київ встановлено пам'ятник экс-Президентові Азербайджану Г. Алієву, а у м. Ірпінь відкрито парк ім. академіка Заріфи Алієвої (дружина Г.Алієва), у якому також знаходиться пам'ятник на її честь. Одна із центральних вулиць цього міста також має назву академіка З.Алієвої. У Києві перед будинком бібліотеки ім.

азербайджанського поета С. Вургуна встановлений його пам'ятник. У Харкові створений парк ім. Героя Радянського Союзу, азербайджанця Фаріза Сафарова.

Отже, динаміка співпраці між Україною та Республікою Азербайджан у сфері освіти, спорту, туризму, культури свідчить про інтенсивний культурний та науковий обміном між двома країнами.